

Enhet

Av innholdet:
Demokratisk
sentralisme s. 2
Indeksoppgjøret
side 3.
Vi svarer
»Sosialisten»
- baksida.

3

FULLT TORG!

1. mai 1973 ble en meget bra dag for alle vi som støtter folkets sak i dagens Norge. Sjelden har det vært så fullt på Youngstorget i de seinere år, som på bildet til venstre. Over hele landet samlet samarbeidstiltak på venstresida mer folk enn DNA's trøtte og slunkne tog.

Resultatene var best der venstresida sto samlet (Oslo, Tromsø,) og framgangen var mindre de få stedene det fortsatt var splittelse (eks. Bergen). Enhet virker mobiliserende.

Resultatene fra 1. mai er utmerkete. De peker ut veien i tida framover!

Hva med valget? - s. 2/3

BRUK FAGET FOR FOLKET! PSYKOLOGER MED VIKTIG FORSKNINGSPROSJEKT I KNABEN

»Forskning i folkets tjeneste» er ein parole som flere ganger er blitt båret i 1. mai-tog av folk fra Universitetet. Men hva vil forskning i folkets tjeneste si rent konkret? På Psykologisk Institutt har to lærere og en gruppe studenter gjennomført et forskningsprosjekt som vi synes er et godt eksempel: De reiste til Knaben mens kampen mot nedleggelse av gruva sto på sitt høyeste, og studerte hvilke forhold som bidro til å samle arbeiderne, og hvilke som bidro til å splitte dem. »Enhet» har tatt en prat med en av lærerne bak prosjektet, universitetslektor Helene Nygård, for å høre litt nærmere om hvordan de gikk fram.

— Hva var bakgrunnen for undersøkelsen?

— Vi hadde et seminar i arbeidspsykologi der vi prøvde å foreta en kritisk analyse av psykologiens forhold til problemer i arbeids- og næringslivet. Vi var spesielt interessert i spørsmålet om hvordan sosial forandring foregår, hvem som er drivkraften når det gjelder å løse problemer i arbeidslivet. I den offisielle diskusjonen stiller en spørsmål som: Bør staten, bør arbeidsgiveren engasjere seg i å løse arbeidslivets problemer? Men hvis en ser på historia, oppdager en at endring har foregått ved at folk har slåss, at grunnplanet, arbeiderne sjøl, er blitt mobilisert. Knaben var

interessant ut fra en slik problemstilling. Der var arbeiderne mobilisert for å gjøre noe med ei truende krise, nemlig nedleggelse av gruva. Derfor bestemte vi oss for å dra dit ned og studere prosessen i praksis, i stedet for å sitte på Blindern og bla i bøker.

— Hvordan ble dere mottatt i Knaben?

— Vi ble svært godt mottatt. Det var i hovedsak arbeiderne vi var interessert i å snakke med, og de slapp oss villig inn. Vi hadde allerede i utgangspunktet klart stilt oss på arbeidernes side, og vi prøvde også å støtte opp om aksjonen på forskjellig vis. Det vi kunne gjøre,

var å spre informasjon på et tidspunkt da Knaben så ut til å være glemt av massemedia. Bl.a. fikk vi til en stor lørdagsartikkel i Dagbladet. Vi tok også initiativet til en innsamling her på Universitetet for å få teaterstykke »Pendlerne» til Knaben, noe som for øvrig ble en stor suksess.

— Hva er de viktigste resultatene dere kom fram til?

— For å sitte på Blindern og bla i bøker.

— Hvordan ble dere mottatt i Knaben?

— Vi ble svært godt mottatt. Det var i hovedsak arbeiderne vi var interessert i å snakke med, og de slapp oss villig inn. Vi hadde allerede i utgangspunktet klart stilt oss på arbeidernes side, og vi prøvde også å støtte opp om aksjonen på forskjellig vis. Det vi kunne gjøre,

— Hva er de viktigste resultatene dere kom fram til?

— Det viktigste tror jeg er at vi har fått et ganske godt bilde av hvilke mottiltak som settes i verk når arbeiderne samler seg til kamp. Sentrale begreper for oss har vært solidaritet og splittelse. Vi mener å ha funnet en bestemt struktur i utviklinga av disse to sidene: Dvs. etter som solidariteten blant arbeiderne blir sterkere og mer omfattende, vokser også splittelsesforsøkene i styrke, og tar dessuten nye former. Jeg tror vi har kommet et stykke på vei når det gjelder å avdekke denne prosessen, den splittelsestaktikken som blir brukt. Noen eksempler: Da beskjeden om nedleggelsen kom, forsøkte store deler av pressa å framstille det som skjedde som en naturkatastrofe. Innbyggerne i Knaben ble møtt med trøst: »Stakkars dere». Men trøst er noe en gir i en uunngåelig situasjon. Arbeiderne i Knaben mente ikke at nedleggelse av gruva var uunngåelig. De valgte tvertimot et aksjonsvalg. Da ble det slutt på trøsten. I stedet kom bl.a. sterke personangrep på aksjonsutvalgets formann, Christian Grøndahl, med

sikte på å splitte ledelse/grunnplan.

Vi har også studert hvordan forholdene i bygda lå til rette for utviklinga av solidaritet når krisen først kom. Egentlig var Knaben ganske dårlig stilt på mange måter: Et lønnsystem som virket splittende, konkurranse om bedriftens boliger (de lengst vekk fra gruva var mest ettertraktet), stor gjennomtrekk av arbeidere, det sosiale livet i bygda, som husmorforeninga etc., var i stor grad kontrollert av det høyere funksjonærskiktet. Dessuten var folk svært forgjeldet: Vi traff familier som hadde flyttet 8 ganger i løpet av de siste 10 åra, med alt det fører med seg av fysisk og psykisk press. Likevel klarte folk å samle seg. Men det er klart at slike forhold virker inn på mulighetene for å drive langvarig kamp.

— Hvordan skal dere bruke resultatene?

— Vi har allerede skrevet en foreløpig rapport som er blitt forelagt våre kolleger og folk fra Knaben for kommentarer. På grunnlag av disse kommentarene arbeider vi nå med en utvidet

Fortsetter på baksida

Aktuelt:

Enhver organisasjon er uttrykk for at mange mennesker går sammen om felles **handling**. Når de skal gjøre det, kan de ordne seg på ulike vis. De kan f.eks. basere seg på at medlemmene **bare** har rettigheter og ingen plikter, dvs. at enhver felles handling egentlig bare er **summen** av flere individers uavhengige handling. Eller de kan opprette en ledelse med fullmakt til å handle **på vegne** av organisasjonen, uten dermed å kunne binde medlemmene, og uten å bindes av deres vedtak. Tilslutt kan en enes om at kollektivet,

diskusjonen innad i størst mulig frihet. Det er riktig i størst mulig grad å trekke ikke-medlemmer inn i diskusjonen av partiets linje, (slik det f.eks. ble gjort i vårt programarbeid for stiftelseslandsmøtet.) Det at et vedtak er fattet, hindrer aldri fortsettelse av diskusjonen innad om det fortsatt er uenighet. Mindretallssynspunkter må ikke undertrykkes, men gjøres kjent i hele organisasjonen slik at alle deler av partiet kan delta i diskusjonen om dem. (Eks: I diskusjonen med Kjell Hovdens gruppe ble det opprettet en egen åpen bulletin for diskusjonen, og Hovden ble for ml-organisasjonenes regning sendt landet rundt for slik å få anledning til å legge fram

demokratisk sentralisme

organisasjonen, konsekvent skal settes foran enkeltmedlemmene (også om disse er ledelsen). Ledelse såvel som enkeltmedlemmer bindes av vedtak. Lavere organer av høyere. Det første vil vi kalle ultrademokrati, det andre byråkratisk sentralisme og det siste demokratiske sentralisme.

Borgerlige organisasjoner preges gjerne av en blanding av ultrademokrati for medlemmene og byråkratisk sentralisme hos ledelsen. Ingen forpliktes av flertallsvedtak, heller ikke ledelsen, som dermed i praksis står utenfor kontroll.

Vårt syn er at demokrati og sentralisme i en organisasjon forutsetter hverandre. Uten sentralisme, — intet demokrati, og omvendt. Bare en sentralistisk gjennomføring av vedtak og linjer kan sikre at medlemmenes vilje virkelig blir satt ut i livet. Bare demokratisk diskusjon og overlegning kan sikre **enhet** om linja, og **frivillighet** i arbeidet. Bare slik enhet og frivillighet kan sikre at vedtak virkelig settes ut i livet med entusiasme og kraft.

Utdra dette legger vi svært stor vekt på to ting: 1) at partiet skal opptre enhetlig utad der vedtak er fattet. Medlemmer og organer plikter å føre ut partiets vedtatte linje. 2) Samtidig er det nødvendig å føre

sitt syn.) Gjennom at en tar alvorlig på gjennomføringa av disse to punktene, kan våre organisasjoner bevare demokrati og enhet.

»Frihet til propaganda»

En liten minoritet som har forlatt SUF(m-l) i Bergen har hevdet at den demokratiske sentralismen gjelder ikke ideologien og den marxistiske teorien. Isteden for å ta opp sine sær-synspunkter innen organisasjonen, — det ble gitt full anledning til det, — mente disse folkene å ha full rettighet til å gå utenom våre organisasjoner med angrep på våre vedtatte linjer. De begrunnet det med at den demokratiske sentralismen visstnok bare skal omfatte praktisk handling, — ikke ideologisk og teoretisk enhet.

DVS.: Om partiet vedtar salg av «Klassekampen», skal våre bergensere være forpliktet til å selge. Men intet skal hindre dem i samtidig å angripe de anskuelsene som føres fram som partilinja i bladet! Dette synet utmerker seg ved å forsøke å opprette en ugjenomtrengelig barriere mellom teori og praksis. man skal gjøre en ting i praksis og en annen ting i teorien. I realiteten er dette ikke annet enn et direkte angrep mot den demokratiske sentralismen.

Olaussen ordrett

Magnetofonen, eller på godt norsk: lydbåndet, er en ubarmhjertig oppfinnelse. Den avslører hva som faktisk sies, og hvor lite innhold det iblant har. Formannen i SFs Ungdom, Heming Olaussen ble på møtet mellom AKP(m-l) og NKP i DNS stilt et konkret spørsmål: Var han enig med Finn Gustavsen når denne i et intervju karakteriserte AKP(m-l) som stalinistisk og stalinisme som »reaksjonært».

Olaussen: »Til Gustavsens intervju, så går det på, sjølsagt, at vi mener at ml-bevegelsen tar opp i seg tradisjon fra tredivetåra som vi mener ethvert seriøst kommunistisk, sosialistisk parti nå må forkaste. Det er objektivt reaksjonært å stå på spørsmålet om Stalin. Det fungerer reaksjonært i den norske virkeligheten! Det er dette jeg legger i det, og jeg tror Finn Gustavsen er enig med meg.

Når det gjelder valgsamarbeid, så går det nettopp på såne spørsmål som: Hva slags forhold har det vært mellom ml-bevegelsen og de andre bevegelsene fram til nå? Hva kan vi lære av den historia vi har hatt? Hvor står vi nå i forhold til hvor vi kanskje kan stå om 4, 8, 12 år?

Dere, Allern, prater nedlatende om at vi skal gi dere prøvetid og sånn. Jeg tror dere trenger den tida. Og bruk den godt da, kamerater, så dere ikke gjør akkurat de samme feila som dere nå har gjort de par siste åra og tida før det! Vi har også gjort feil, all right, vi tar ikke sjølkritikk, sier Allern. Vi tar sjølkritikk på en del spørsmål vi og vi hadde åpent landsmøte nå og det var en del diskusjon der på en del ting, og der kunne man jo vært til stede.

Men til spørsmål om valgsamarbeid, så er det et faktum at det vil bli valgsamarbeid i en del fylker. Det valgsamarbeidet vil dreie seg om AIK, NKP, SF og uavhengige sosialister. AKP(m-l) har aldri vært med i drøftingene. Dette er en objektiv situasjon som man da kan stille spørsmålet: Hvorfor har de ikke vært med i drøftingene? Er det fordi vi er antikommuniste? Vel, vi har med kommunistpartiet. Problematikken er ikke så enkel. Vi mener at det er nå veldig viktige ting som nå skjer med det valgsamarbeidet, det gir muligheter for en utvikling, og vi kan kanskje si at om fire år, vel, et breiere valgsamarbeid. Det som skjer nå skal man ikke undervurdere. Det er en voldsomt viktig sak, som man bør bygge på, ikke rive unna med hets om antikommunisme.»

SOSIALISTISK VA

Framfor stortingsvalet i haust har SF, NKP og Demokratiske Sosialistar (AIK) lansert eit valforbund. Dette kunne utan tvil ha vore ein bra ting, om det ikkje var for at dette forbundet frå første stund gjekk inn for å splitte ut delar av venstrekreftene, spesielt AKP(m-l). Både SF og DS har gjort eit stort nummer av denne grenseoppgangen til venstre, medan NKP har halde seg meir diskret om saka.

Kvifor? Ingen av partane har levert nokon politisk grunn. Tvert om seier både Kalheim og Reidar T. Larsen at det ikkje er skilde syn på prinsipsaker som er motivet. Larsen synest å vere fornærma over at det har kome eit nytt kommunistisk parti til verda i Norge, etter tesen om at det ikkje finst nokon meningsskilnad om kommunistisk ideologi i dag. Opportunistisk nok finn han Kalheim i ein sams »argumentasjon» om at AKP(m-l) er ungt og ikkje til å lite på i eit frontsamarbeid. Stønad for denne påstanden finn dei i eit nummer av »Klassekampen» frå hausten 1971! Det gjaldt ei analyse av leiinga i Folkerørsla som var helt feil, og dette vart kritisert og retta opp i neste nr. av avisa. Men det finn dei ikkje opportunt å nemne. SF (Nygårdsmoen) hektar seg på dei andre og har dessuten grave fram ei setning frå eit debattblad i MLG sitt diskusjonsblad »Tjen Folket» 1/73, der det heiter at »en slik allianse (mellom SF, NKP og MLG) skal komme i dårlig lys nettopp ved at de og ikke vi avslår akseptable betingelser.» Nygårdsmoen kan tydeleg nok ikkje vere van med at det pågår indre debatt i eit parti. Og dinest er det vel ikkje noko sensasjonelt i at AKP(m-l) ønskte ein allianse på rimelege vilkår og at dei hine seinare avlo »akseptable betingelser». Det er jo rein faktisk historie i dag.

Kalheim og NKP har fått det for seg at AKP(m-l) treng ein slag »politisk karantene». Grunnane dei stiller er rett og slett politiske utflukter og svada.

»Assosiasjoner»

Men det finst meir under overflata i denne »heilagde treenighetsfronten». Det ser ein tydelegast i den leiande parten i koalisjonen, SF. Ronald Bye har — i beste Håkon Lie-stil — hevda at Sosialistisk Valgfront vil bli sterkt påverka

av kommunistar, både frå NKP og AKP(m-l), etter hans meining. Kva svarar »Orientering» då? Jau, i leiaren 1. mai 1973 tar SF skarp avstand frå dette »kommunist-stemplet» og finn at AKP(m-l) kallar fram »assosiasjoner som virker skremmende på vanlige mennesker — om infiltrasjon, vold og diktatur.» Kva er dette, anna en kommunisthets i »progressiv utkleing»? Det SF-leiinga ønskjer er ikkje den breiast mogelege einskapsvalfronten, men å isolere kommunistane. Det er rett at borgarpressa og DNA i lange tider har freista å blåse SUF-skremtet opp så langt det var råd. Og det er nett reaksjonen sitt propaganda-vrengjebilette av marxist-leninistane SF no nyttar for å gjera nett det reaksjonen vonar på: at einskapsfronten skal splittast og venstrepartia slåst mot kvarande. Ronald Bye gjev stikkordet og SF diskuterer på Byes sine premiss!

Marxist-leninistane kan aldri godta slik hets. Vi er kommunistar, og vi kan berre fordøme at SF så viljug lar seg bruke av hogrekreftene til splittingspolitikk. Vi ønskjer som kommunistar å arbeide for einskap på venstresida, der alle ideologiske retningar respekterer kvarandre. Dette er i og for seg tilstrekkeleg grunn for at vi no stiller i ein annan valfront. Etter som det ikkje er større usemje på sak vil mykje av det politiske innhaldet i dei to frontane vere nokså likt. Vi er heilt på det reine med at denne fronten, som vil romme folk frå masseorganisasjonar, partilause og marxist-leninistar, vil konkurrere med SVF. Og vi er difor til ei kvar tid budd på å slå frontane saman til ein stor. Stoda vil då vere den at så lenge SF si line i SVF får rå, har vi to konkurrerende frontar, men frå den dagen at DS, SF og NKP går inn for einskap basert på respekt for alle partar, vil vi ha ein front

Hele venstresida k

med samarbeidende krefter. Ansvaret kviler no på DS, SF og NKP.

Tusenvis av folk

Kva kan vi, AKP(m-l), tilføre den sams fronten? Vi meiner at det er ein heil del. For det første røystene frå partimedlemmer og sympatisørar, bra mange tusen. Men kan hende endå viktigare er den arbeidsinnsatsen våre folk vil kunne utføre for mobiliseringa til fronten. Det er tale om tusenvis av ivrige, samvetsfulle folk, det er tale om den største politiske ungdomsorganisasjonen i landet, det er tale om ei presse og eit apparat som fungerer godt, over heile landet.

Resultata frå valkampen vil ikkje berre kunne målast i talet på representantar på tinget. Ein politisk masseagitasjon som det her kan bli tale om gjev ikkje alltid parlamentariske uttellingar med det same. Effekten kjem ofte på lengre sikt. Folk treng lang tid for å skifte parti til venstre, og det er god grunn til å åtvere mot overoptimisme om enorme valskred.

Reknedøme

Men konkrete resultat kan det og bli med samarbeid. La oss sjå på eit reknedøme:

Dersom SVF i Oslovalet skulle få 8,3% av røystene (i 69 hadde SF og NKP 6% tilsaman), vil dette berre gje eit mandat. Dersom vi reknar at

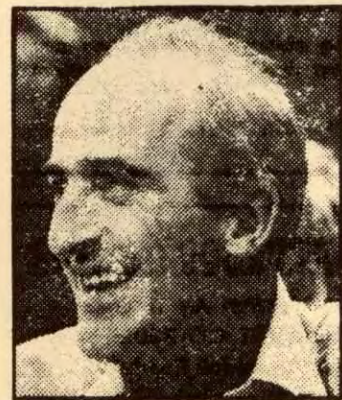
EINSKAPSFRONT for folket – ikkje for partia!

Dei siste åra har tydd ein markert vekst i tanken om at venstrekreftene i norsk politikk må stå saman i aksjonsfellesskap alle stader dette er mogeleg. Det store dømet på dette er sjølvsgatt EEC-striden, men i mindre målestokk går det same att i 1. maimønstringar, fagleg kamp, bustadkamp, kvinnesak, kulturfront og mykje meir.

I AKP(m-l) er vi svært glade for denne utviklinga, og vi har programfest at vi aktivt skal arbeide for at ho held fram. Ja, meir enn det. Vi ser den einskapsfronten som er i vokster ikkje som ei kortsiktig, taktisk sak, men som eit strategisk, langsiktig mål om det norske folket skal gjere seg fri frå hovudfienden sin, imperialismen og monopolkapitalen. Utan einskapsfronten vil folket aldri klare det, med han har folket eit vapon som er sterkare enn fienden. Då kan folket her i landet gjere seg fri og bygge sin eigen stat og sitt eige samfunn.

Nr. 17 — 1973

Store Vi

Tillit til SF og Valgforbundet 1. mai.

og øket konsentrasjon og press i de sentrale strøk i landet.

En glipp? Vi synes dette er å blande ulike fronter, og å blande front og parti. (Orientering.)

Vi dreg ein viktig konklusjon av denne hovudtanken. Etter som det i denne første tømringsfasen vil finnast mange ulike syn på korleis fronten skal byggast, kva for statsform eit folkestyrt Norge skal få, ja, til og med tvil om prinsippet einskapsfront er rett, og etter som desse syna vil føre til at folk samlar seg i politiske parti og grupperingar med ulik ideologisk plattform, kan ikkje einskilde parti »ta over» einskapsfronten, krevje at dei »representerer» han — og at andre parti ikkje høver i samarbeidet og skal haldast utanfor. I den mon eit eller fleire parti gjer dette, saboterer dei einskapsfronten. Dei følgjer ikkje hovudrettesnora for fronten: »å eine alle som let seg eine om ei sak». Det dei i staden gjer, er å sette kortsiktige taktiske vurderingar over strategiske. Dei vonar på »gevinst» for nett sine egne ideologiske grupper eller parti, meir enn dei baserer seg på at det er heile det arbeidande folket sin front dei skal tene. Rekruttering til partiet går framfor styrking av einskapen i folket. I eit samlande omgrep: dei er partisjåvinistar.

Marxist-leninistane veit at det

VLGFORBUND

ne samarbeide 1. mai. Hvorfor ikke ved valget?

AP går ned frå 44 til 40%, at DNF får 5 og Venstre omlag 3%, og dei øvrige omlag det same som i 69, treng SVF 7000 røyster for å ta eit mandat til. Det er heilt realistisk at AKP(m-l) med arbeidet sitt og medlemmene sine ville kunne mobilisere desse røystene. Sjølv sagt er dette berre rekneeksempel, men det syner kva ansvar dei som vil stenge marxist-leninistane ute frå valfronten tar på seg andsynes folket.

Marxist-leninistane kan ikkje la seg passivisere av at SF og andre spelar høgt spel med folket sitt ønske om eit sterkt venstre. Vi har ikkje noko val, i røynda, anna enn å bygge einskapsfronten. Og det må i dette tilfellet, når no antikommunistar og partisjavinistar vil blokke vegen for samla aksjon til hausten, skje ved at vi organiserer ein ny valfront, på breidt grunnlag.

Samanblanding

Endå ein grunn for å stille finn vi den samanblandinga Sosialistisk Valgforbund gjer av omgrepa valfront og partiallianse. I ein front går mange ulike partar saman om visse sams kampsaker. Men i dette tilfellet talar ein — med »Orientering» sine ord — om at dette skal bli »full organisatorisk samling» og ende i »ett demokratisk sosialistisk parti». Dette er stadfest i manifestet til SVF, medan NKP uttrykker seg

aldri vil vere råd å votere seg til folkestyre og sosialisme. Parlamentariske institusjonar vil berre bli respektert av folket sine fiendar så lenge dei i hovudsak tener på dei. Om Stortinget ein dag verkeleg trugar monopolkapitalen, har han ei mengd andre våpen og metodar på lager for å trygge diktaturet sitt over folket.

Men dette tyder likevel ikkje at vi vil kaste urner, storting og kommuniststyre på skraphaugen. Folk i Norge er nok skeptiske til stortingspampane, men dei har ikkje misst trua på institusjonen, og dei har framleis mykje interesse for parlamentarisk politikk. Dette tyder for det første at den som vil arbeide for einskapsfronten også må gjere det innafor dei parlamentariske ramme. Eit stortingsval er såleis ein heller viktig episode i bygginga av heile fronten, om dei progressive kreftene samlar seg, sjølv sagt. For det andre har folk all grunn til ikkje å avskrive Stortinget, all den stund det er klart at det er moeleg å vinne taktiske delsgar der, slike som betrar nokre av tilhøva for folket, eller slike som hindrar framstøytar frå reaksjonært hald der det er moeleg. Med andre ord: nokre valde representantar frå einskapsfronten vil kunne gjere nytte for seg på Stortinget. Dette gjeld serleg når dei er valde på konkrete kampsaker som det kan mobiliserast brei massestøtte til utanfor tinget. EEC-saka skulle vere eit bra døme på det.

Siden sist

Helsvart oppgjør!

Årets indeksoppgjør er avsluttet, og resultatet er omlag så dårlig som en på forhånd kunne forutse. Særlig er resultatet ugunstig for ansatte i den offentlige sektoren. En del av kompensasjonen ved oppgjøret skal gis i form av subsidier over statsbudsjettet. Det betyr at andre offentlige utgifter må skjæres ned. Det kan føre til innskrenkninger blant statsansatte, og vi ved Universitetet vet hvor slike innskjøringer bl.a. særlig foretas: Hos oss!

Oppgjørets kompensasjon av prisstigningen er på 45% mot normalt omlag 70% ved tidligere oppgjør. Dette gir et lønnstillegg på 3,6%. Av dette vil ca. 1,15% gå bort i kålen som skatt. Ytterligere 1,75% eller så vil gå vekk i prisstigning som skyldes lønnsforhøyelsen. Økningen i disponibel realinntekt vil med andre ord bli ca. 0,70%.

Subsidier på 250 millioner vil i beste fall gi en økning på den disponible realinntekten (dvs. inntekten etter skatt er betalt) på ca. 1,20%. Så snart prisene stiger med 1,20% utover den øyeblikkelige stigning som følge av oppgjøret, er tillegget oppspist. Og en prosent eller to er som kjent ei pølse i slaktetida i våre harde tider.

Indekstillegget vil bli fullstendig oppspist av prisene kort etter at de er gitt. Noen kompensasjon for prisenes stigning i året som er gått, vil det ikke gi. Oppgjøret er, kort sagt, et av de dårligste i manns minne.

Sommerleire

Sommerleirene har alltid vært en særegen og viktig del av det politiske livet i ml-bevegelsen. Her har de viktigste linjene for bevegelsens arbeid blitt trukket opp, folk fra hele landet truffet sammen i diskusjon og kameratslig samvær. I fjor sto slutfasen i EEC-kampen og diskusjonene om partidannelsen i forgrunnen. I forfjor kampen mot Hovdengruppa og avklaring av bevegelsens holdning til småborgerskapet i EEC-kampen. I år vil spørsmål om valget og enhet på venstresida stå i sentrum.

Ikke alle er like glade i sommerleirene. Vi husker en ivrig anti-kommunist som fortalte oss at det (skrekk og gru) foregikk hjernevask på SUF-sommerleirene. Han kjente en kjekk ung gutt som hadde kommet hjem helt forvandlet. Og vi husker politimannen som ankom i dress og slo opp telt ved leiren for deretter å »fotografere fugler» med telelenser lange som syv vonde år oppi heiene.

Innslagene i sommerleirene er mange, og de aller fleste som blir med liker seg. Leirene er organisert i grupper slik at ingen blir »utafor». Gruppene ordner seg selv i stor utstrekning. Veggvisdebattene er et viktig innslag: Det foregår under hele leiren hundrevis av diskusjoner om all verdens spørsmål. Det er idretts- og kulturaktiviteter, og

Enhet

utgis av AKP(m-l) ved Universitetet, Arkitektthøyskolen og forskningsinstituttene i Oslo. Ansv: Jo Wennesland.

HATSK

AKP(m-l) mener veien til enhet på venstresida går gjennom diskusjon av oppgavene vi står overfor og samarbeid i praksis. Vi synes det har liten hensikt å granske hjerter og nyrer hos våre kamper, eller å så mistro til deres oppriktighet.

Vi mener årets 1. mai på en meget god måte viser hva enhet på venstresida betyr for vår samlede styrke og slagkraft. Vi mener resultatene understreker behovet for en front av alle progressive krefter ved årets stortingsvalg. Vi vil gjerne diskutere saka med de som er uenig i det.

Avisa til Universitetet SF, »Sosialisten», stiller oss i en vanskelig situasjon. Gjennom mange og lite vederheftige artikler om ml-bevegelsens historie og politikk tvinger de oss til å bruke plass på spørsmål vi ikke tror er særlig viktige for progressive ved Universitetet. Vi har i dette nummeret prøvd å begrense oss, og å samle oppmerksomheten om det som er viktigst.

Et par ord til dere som skriver »Sosialisten»: Artikkene deres er preget av en hissighet og til dels hatsk stil. De behandler ofte store problemer på meget forenklet, og uvitenskapelig vis. SF har lært mye av ml-bevegelsen og av praksis i klassekampen. Ta dere i akt så dere ikke også overtar en feil: Gjør ikke den feil i praksis å behandle oss som taktisk hovedfiende.

mange emneseminarer for spesielt interesserte.

Slitsomt? Ikke så svært. Opplegget er ment å kombinere politikk og ferie. Og det er en bra måte for folk som ønsker kontakt med ml-bevegelsen uten å kjenne noen fra før.

Innkvartering kan ordnes for folk som ikke kan skaffe seg telt. Vanligvis kan det skaffes husrom for eldre folk, folk med unger, eller sjuke.

HVOR OG NÅR?

Vestlandet har leir for AKP(m-l) på Herdla, utenfor Bergen, siste uke i juli.

Østlandet: En eller to sommerleirer. En på Håøya siste uka i juli.

Trøndelag/Nord-Norge: Flere leirer. Tidspunktet ikke klart.

Rød Ungdom vil arrangere en rekke leirer. Studenter bør delta på Rød Ungdoms leir på Tromøya 12.-19. august. Der vil student-

RØDE FANE

Røde Fane, tidsskrift for kommunistisk teori og debatt, utgis av AKP(m-l). Nummer 3-1973 er nylig kommet, — et temanummer om den norske monopolkapitalen. Gode artikler om de norske monopolene og dem som står bak dem. Artikler om indeksoppgjør og den korporative staten, om nytt kommunistisk parti i Norge, om distriktpolitikk m.m. Viktig for alle som vil følge med i debatten på venstresida.

Abonner: 6 nummer årlig for 30.- kr. Postgiro: Oktober forlag (Røde Fane) 20 96 78. Adresse: Oktober forlag, postboks 8379, Hammersborg, Oslo 1.

spørsmål bli tatt spesielt opp. Opplysninger i Røde Garde, organ for Rød Ungdom, eller fra Rød Ungdom, postboks 33, Tåsen, Oslo 8.

Studenter eller andre som oppholder seg i distriktene i sommer kan melde seg på leirer utenfor Østlandet. For opplysninger eller påmelding til AKP(m-l)s leirer: Kontakt stands eller folk du kjenner, eller skriv til partikontoret, postboks 211, Sentrum, Oslo 1. (tlf. 42 62 69).

Abonner på AKP(m-l)s avis: KLASSEKAMPEN

Abonnementpriser:
1/1 år — Kr. 60,-
1/2 år — Kr. 35,-
3 mnd: Kr. 18,-
Postgirokonto 20 66 99
Postboks 6179, Etterstad
OSLO 6.

ERFARING ELLER ETTERPÅKLOSKAP?

— Gi meg et fast punkt i verdensrommet, og jeg skal flytte jorda! Det skal Arkimedes en gang ha sagt. USFs avis «Sosialisten» har i seinere tid skrevet metervare om ml-bevegelsens historie. I disse artiklene er opplegget omtrent dette: SF har kaldblodig og prinsippfast stått på sin revolusjonære plattform og liksom en saltstøtte med iskald ro betraktet ml-bevegelsen foreta de underligste krumspring og kollbøtter. Arkimedes har i sannhet fått sitt punkt!

Marxister er opptatt av historie. Vi er materialister og mener at riktige teorier om virkeligheten må bygges på et studium av den. Vi vet at klassekampen mellom ulike klasser i samfunnet er det stoff historien er vevd av, og at kunnskapene om fortidas praksis er en viktig kilde når vi skal ta stilling til de problemer dagens klassekamp reiser. Derfor studerer vi også arbeiderbevegelsens historie med særlig interesse, fordi vi i den ofte finner problemer som er særlig relevante.

Vi studerer ikke historie for å toe våre hender over fortidas feilgrep. Vi studerer for å handle riktig og for å unngå feil, — ikke for å «distansere» oss fra eller fraskrive oss ansvaret for de feil som er del av vår forhistorie, enten vi liker det eller ikke. Å gjøre studiet av arbeiderbevegelsens historie til en studie ensidig av dens feil, ville være å synke ned til en snusfornuftig fariseerholdning av laveste og mest borgerlige slag. Det gjelder for ethvert studium av arbeiderbevegelsens historie, — uansett om det gjelder historia til SUKP, Stalin, Komintern, DNA, NKP, SF eller ml-bevegelsen.

Komintern

Ble opprettet i en situasjon da den russiske revolusjonen hadde ført den internasjonale revolusjonære arbeiderbevegelsens politikk opp på et nytt nivå. Kominterns oppgave var å grunnlegge en internasjonal kommunistisk bevegelse på basis av marxismen og de erfaringer med proletariats diktatur som den russiske revolusjon hadde gitt.

«Sosialisten» kommer med en fragmentarisk «kritikk» av Kominterns politikk, der det utelukkende tas opp hva man oppfatter som Kominterns feil, uten forsøk på helhetlig vurdering av Komintern, eller av årsakene til feilene. Deretter krever man at vi skal ta et oppgjør med noe man kaller «Komintern-tradisjonen».

Vi mener det er svært lettvinnt med få ord å avfeie Kominterns politikk, en politikk titusener av gode kommunister og klassekjempere kjempet og døde for. Det er lettvinnt for oss — som kjenner resultatene — å sette oss på vår høye hest og «fordømme» Kominterns feil. Og det er enda mer lettvinnt og uvitenskapelig å bare ta opp feilene uten å ta opp de gode sidene.

Det er riktig at Komintern aldri fikk se noen verdensrevolusjon. Det er riktig at det ble begått feil. Men hva var sammenhengen mellom mangelen på revolusjon og feilene? Var Kominterns feil «årsaken» til at det ikke ble noen revolusjon? Og hva var igjen årsaken til Kominterns feil? Var det nødvendige feil for en ny bevegelse som stilles overfor nye problemer? Var det teoretiske

feilanskuelser? Var det onde personers misgjerninger? Var det feil at det fantes noen Kommunistiske Internasjonale eller kanskje noen kommunisme i det hele tatt? Og når det gjelder Kominterns linjeskifter: Var de utslag av «vakling» eller av endret situasjon?

Slik kan man spørre. Våre historiekloke venner gir ikke noe

Slik fortøner spørsmålet om beskyttelse av progressive mot SIPO seg i «Sosialistens» spalter. Ganske vittig!

svar. Slik blir kritikken ingen oppsummering som det kan trekkes lærdom av, men bare en moralistisk pekefinger til historien. Vurderingen av Stalin følger nøyaktig samme mønster, og det vil føre for langt å gå inn på den her.

Vi synes Kominterns historie reiser en rekke spørsmål som er vanskelige, og som vi ikke har kunnskap til å kunne besvare. Men vi kan slå fast et par ting:

1) Vi mener Komintern var nødvendig og førte en i hovedsak riktig politikk.

2) Komintern er et avsnitt i den internasjonale revolusjonære arbeiderbevegelsens historie. Den er en del av arven for oss som regner oss som kommunister i dag — liksom vel som 1. og 2. Internasjonale er det. Erfaringene fra Kominterns kamper — positive som negative — er av de viktigste vi har å bygge på.

3) Vi har aldri tilsluttet oss noen «Komintern-tradisjon» i den betyd-

ning at vi forplikter oss til å føre «Komintern-politikk» i dag, eller i den betydning at vi tror linjer fra Komintern uendret kan plantes ut i norsk jord i dag 30 år etterpå.

4) Vi har aldri sagt at Komintern bør gjenopprettes.

Vedtaket i 69

«Sosialisten» har med løftet pekefinger tatt opp mange ting i ml-bevegelsens historie, stadig med den samme ensidighet, den samme mangel på forståelse for historisk sammenheng, og den samme skittviktige skråsikkerhet. Et eksempel vil vi ta ordentlig opp. Det gjelder et vedtak SUF(m-l)s 6. landsmøte fattet i 69 etter bruddet med SF. Der heter det bl.a.: «Sett i samband med arbeidet for å skape det marxist-leninistiske partiet betrakter SUF(m-l) reformistene/revisjonistene i SF og NKP-ledelsen — den moderne revisjonismens representanter i Norge — som den taktiske hovedfienden.» Vedtakets betydning har vært en del overvurdert, og det er aldri blitt gjentatt verken av SUF(m-l) eller MLG. Heller ikke har det i seinere år vært lagt til grunn for vår propaganda eller taktikk.

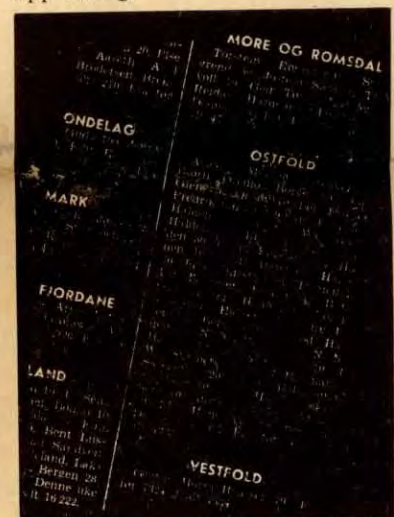
I sentralkomiteens beretning til stiftelseslandsmøtet i AKP(m-l) heter det bl.a.: «SUF(m-l)s landsmøte i 1969 deførte SF og NKP som 'den taktiske hovedfienden'. Sjøl om MLG aldri har stått for dette, bør vi gjøre opp med alt vrakgods som er modent for skraphaugen. For kommunistene har ingen allmenn taktisk hovedfiende. SFs ideologi og teoretiske standpunkter var i en viss fase av ml-bevegelsens utvikling viktigst av alt å ta et oppgjør med. Men samtidig var SF — fordi det forsvarte folkets interesser i visse kampspørsmål — også en taktisk alliert. På grunn av klassekampens utvikling vil dette etter hvert gjelde flere saker, der f.eks. sosialdemokratiets toppskikt vil være vår felles fiende. Hvem som er venn — og hvem som er fiende i kampen vil først og fremst bli avgjort av den stilling personer og grupper tar overfor monopolkapitalens politikk. Derfor er det vår plikt å forene vår nødvendige teoretiske og ideologiske kamp mot revisjonisme og sosialdemokrati med vilje til enhet på klassekampens grunn i dag ...»

Et rødere SF

SF er blitt et bedre og rødere

parti siden 68–69–70. Det har vært stor utvikling såvel organisatorisk som politisk. Vi tror framgangen hovedsakelig stammer fra to ting: For det første at oppsvinget i den folkelige massebevegelsen de siste åra har drevet partiet ut i mer aktiv praksis. EEC-kampen er her særlig viktig. For det andre har partiets bedre praksis, og radikaliseringa av massene, ført til tilsig av nye medlemmer som har ønsket og dels klart å bringe partiet mot venstre. Selv om SF fortsatt sliter med løshet i organisasjonen og reformisme i politikken, er partiet som helhet noe helt annet og bedre enn det SUF forlot i 69. Det er vi glad for.

Situasjonen i SF i slutten av 60-åra var ikke bra. Partiet var på mange plan preget av antikommunisme og antimarxisme. Det politiske nivået hos medlemmene var lavt. Studier hørte til unntakene og arbeidet på lokalplanet var tilfeldig. Det faglige arbeidet var minimalt, og med få sjølstendige linjer. Overalt var partiet preget av rot og oppløsning.

Men praksis er sørgeligere. «Orientering» frårser i navn på progressive. En av levningene fra det «gamle» SF!

Avslutningsmerknaden fra SFs organisasjonskomite i en innstilling til landsmøtet avgitt sommeren 70 forteller en del:

«Vi benekter at SF på sitt nåværende organisasjonsnivå kan foreta 'politiske utspill' som kan anses som 'viktige'. Arbeidet i SF må tvertimot gå ut på å trekke SF sammen med sikte på å skape en organisasjon som ikke er en uendelig amøbe med 1000 hoder. Vi viser til at snart samtlige aktive SF-

medlemmer i Oslo-området har skrevet gode Pax-bøker, mens SFs formann må arbeide med partiregnskaper fra 1968 på Oslopartiets stadig like tomme kontor og ingen i hele SF aner hvilke SF-medlemmer som i 1967 fikk kommunale verv eller har noen klar oversikt over SFs medlemsmasse! Vi viser videre til at Kiruna-innsamlingen forsinket Fellesaksjonen SF/ORIENTERING med over en måned i en situasjon der ethvert tempotap kan føre til uopprettelige organisatoriske oppflisings- og oppsmuldringsprosesser. Det siste eksemplet viser at selv korrekte politiske vurderinger må sees i partipolitisk perspektiv.» (Sitert etter «Partinytt» nr. 2—juni 1970. Innstillinga er signert av Egil Gunneng, Georg Johannesen, Knut Kjeldstadli og Terje Røllheim.)

Utvikling

Dere som i dag skriver «Sosialisten» husker neppe denne tida. I omdanninga av SF til et bedre parti har man trukket atskillig nytte av ml-bevegelsens forbilde. Ting som studier og grunnskrifter, aktivisme, planlegging, organisasjonsrutiner, masseagitasjon, marxisme, bruk av dialektikken i behandling av problemer, brudd med pasifismen, frontarbeid og frontteori til forskjell fra såkalt «verrpolitikk», antiimperialistisk kamp, Palestinaarbeid, studentinteressekamp, kamp mot tidsstudier og rasjonalisering, streikestøttearbeid, lokalt arbeid og sjølkritikk (ialfall i ord) har dere mer eller mindre begynt med etter mønster av den unge ml-bevegelsen. (Tilmed i språket har dere i «Sosialisten» delvis overtatt vårt meget omtalte «SUF-knot!»)

Og politikken til SF er atskillig endret: Les bare hva Per Maurset, da nestformann i SF, skrev i Orientering 2. november 68:

«Marx' teori om staten har en innebygd primitivitet i selve begrepsdannelsen som forklarer både dens brukbarhet i bestemte historiske situasjoner og dens ubrukbarhet for de vilkår norske sosialister har å arbeide under ...» Her finner vi en ganske bastant antimarxisme som vi sjelden hører om når «Sosialisten» i dag skriver historie. Vi tror ml-bevegelsens påvirkning og eksempel er en viktig årsak til at SF som parti har skiftet holdning til marxismen.

Vi skal ikke kreve at dere gjør noe oppgjør med fortidas feil, eller med «den sosialdemokratiske tradisjonen». Vi synes slike krav har latterlighetens skjær over seg. Det er utmerket å studere vår historie. Gjør vi det, finner vi ut at både vi og dere har gjennomgått utvikling, og at utviklinga gjør samarbeid lettere. Vi skal diskutere feilgrep, men ikke gjøre dem til hovedsak. Vi skal drive kritikk, men ikke granske hjertet og nyrer, eller kreve innrømmelser eller sanksjoner av hverandre for å samarbeide. Vi har verken grunn eller råd til å sette oss på vår høye hest og være arrogante.

• at kvinneparolen skulle endres til å lyde: «Kvinnenes frigjøring - og arbeiderbevegelsens sak!»

«Sosialisten» er tydeligvis uenig i dette mandatet. Det er et tillatt å være. Men mer tvilsomt er det når avisa samtidig helt legger skjul på at det har foregått en demokratisk behandling. Det er lite lojalt overfor fronten. Det svekker, spitter og skaper usikkerhet.

Plassmangel avskjærer oss fra en uttømmende behandling av de andre momentene i «Sosialistens» artikkel som angår oss og vår linje. Vi skal komme tilbake til diskusjonen om disse spørsmålene ved første anledning.

Vi oppfordrer Kvinnefronten til å svare på «Sosialistens» artikkel.

BRUK ...

Fortsatt fra forsida

rapport, som muligens kan bli ei bok. Vi har skrevet den i en form som skulle gjøre den tilgjengelig for folk flest, ikke bare samfunnsforskere. For det er ikke bare samfunnsforskere som har noe å lære av Knaben. Jeg tror erfaringene derfra kan tjene andre i en liknende situasjon. Vi prøver å peke, både på riktige ting som ble gjort og feil som ble begått. Nedleggelsen av Knaben er dessverre nå et faktum. Men vi vil prøve å gjøre vårt til at Knaben-arbeidernes aksjon ikke blir glemt, ved å gi lærdommene derfra videre.

Kvinnefronten 1. mai

«Sosialisten» hadde i sitt nr. 4 — 73 en artikkel med titelen: «Kvinnenes frigjøring — arbeiderbevegelsens sak!» Endel av det den tar opp, kan ikke stå uimotsagt.

1) «Sosialisten» er uenig i ml-ernes syn: at Kvinnefronten bør være en bred front. Det er greit. Men samtidig dekker avisa over dette: Kvinnefrontens landsmøte diskuterte spørsmålet inngående, og ved tok med

overveldende flertall at fronten skulle være bred.

2) Foran 1. mai vedtok Kvinnefronten på et allkvinnemøte i Oslo et mandat for 1. mai-arbeidet. Mandatet på la frontens forhandlere å arbeide for dette i samband med Faglig 1. mai-fronts tog:

- eget felt i toget
- egne paroler
- at Kvinnefronten kunne tilslutte seg en parole — kvinneparolen